

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. X. Maioris esse laboris non studere mortificationi sui ipsius, quam eidem intendere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

getet, quæ regi deberet? iam vero quia tot sunt & magni & parvi, qui appetitus sui freno reguntur, hinc est quod non id animadvertamus, & non nos in admirationem rapit hoc monstrum: quod maxime commiseratione dignum. De Diogene refertur, quod meridie perferam Athenis lumine accenso iuerit, quasi quid quæreris, & interrogatus: quid quæreret? responderit se hominem aliquem quærere. Et cum ei dictum esset, locum hominibus plenum esse, dixerit illos non homines sed bestias esse, hominum enim vita non vivere sed bestiarum, sequentes appetitus suos bestiales. Elegantem alteram, sed tamen propriam & rei declarandæ accommodam similitudinem adfert

que furore exulturos capite apparet. Philosophus hic ait, quod hæc intuens tantum in se sensit iræ & furoris odium, horrorem, vt illum post nemo viderit irarum, vt huic similis non esset. Omnia hæc adnuculo nobis esse deberent ad viuendum vt homines ratione præditos, & nos ab appetibus rapi non permittendum.

Philosophus quidam videns iratum valde inuenit, ab ira profusus abstergetur.

S. Hieronymus super illud Iob. *vire. Hieronymus. rat in terra Hus nomine Iob. dicit virum Iob. i. i.* fuisse, & reddit rationem supra allegatam: *Non enim in terra carnis eius animam ipsius superabat, sed imperantis animi consilio cuncta faciebat.* Caro enim non dominabatur, nec imperium habebat, sed illam subiugabat, & quidquid agebat ad rationis normam fiebat, secundum quod dicit Scriptura: *Super te erit appetitus tuus, & tu dominaberis illius.*

CAPVT X.

Maioris esse laboris non studere mortificationi sui ipsius, quam eidem intendere.

Posset dicere quis: Satis mihi constat vtilitas & necessitas mortificationis, sed oculis obseruatur difficultas & labor, & illa me abstrahunt. Hinc cum S. Basilio primum respondeo: Si causa corporalis sanitatis lubentes amaras punctiones fumimus, & permittimus, vt vel medicus, vel chirurgus fecerit & viderat, quod vult, & si homines ad accumulandas diuitias & nummos, tantis se periculis mari & terra exponunt; æquum etiam fuerit, vt pro salute animæ spirituali, & ad æternas gloriæ diuitias parandas aliquam difficultatem admittamus, & laborem aliquem sustineamus.

Ager vt sanetur selectio- nes patitur.

Quia tamen natura hoc nobis indidit, vt labores fugiamus, & nihil nisi coacti perpetiamur, vellemus quidem id

quam minimum esse. Secundo dico maiorem subire laborem, qui mortificationem fugit, quam qui se mortificat. Ait D.

August. li. 1. Confess. c. 12. Augustinus: *Iussisti Domine, & sic est, ut poena sua sibi sit omnis animus inordinatus.*

Confusio hæc, quam quis in se habet ab appetitu contra rationem, & ratione ad Deum, excitat in homine magnam turbationem & inquietudinem, idque est commune in omni re.

Inordinata inquietant.

Quid enim in mundo est inordinatum & confusum, quod natura non sit inquietum & turbis plenum? Os loco suo motum quos non doloris excitat: elementum situ suo naturali carens quam non vim patitur? Cum ergo homini ratione prædico nil tam naturale, quam secundum rationem vivere, si idem ille inordinate, & contra rationem viuat, quomodo natura non obloquitur, & murmurat propria conscientia? Valde bene dicebat S. Iob: *Quis restitit ei (Deo) & pacem habuit?* quando sic viuunt, pax & quies nullo modo esse potest. Hinc est quod S. Iohannes in Apocalypsi dicat, quod bestiam adorantes die ac nocte requiem non habent. *Nec habent requiem die ac nocte, qui adorauerunt bestiam & imaginem eius.* Si serueris huic bestie carnis & sensualitatis tuæ, nunquam requie nec pacem habebis.

Iob. 9. 4.

Apocal. 14. 11.

Nulla quies & pax in mortificato.

Dicunt medici sanitatem & bonam corporis dispositionem in tempore, & proportionem humorum sitam esse, & quando eidem ea proportione & temperie, qua opus est, curent, tunc morbos & dolores prouenire, & quando illi temperati bona proportione sunt, sanitatem existere, & exterius lætitiæ & vigorem esse. Sic etiam salus & recta dispositio animæ nostræ in proportione & passionum moderatione consistit, quæ ipsius humores sunt: & dum illæ temperatæ & mortificatæ non sunt, adducunt spirituales morbos; sin temperatæ sunt, salus & recta dispositio in anima est, quæ in eo, qui illam possidet,

Pax anima est passionum moderatio.

magnam quietem, & hilaritatem parat. Dicunt vero, & recte, passiones animi nostri idem esse, quod ventos in mari: vt enim venti mare turbant & inquietum reddunt, sic etiam passiones animi nostrum exagitant, & appetitum motu suo inordinato quietem impediunt. Iam surgit passio iræ, quæ nos turbat & inquietat, iam flat superbiæ & vanæ gloriæ ventus, iam nos ad se trahit impatientia & inuidia. Hinc dicebat Propheta Isaias: *Impii autem quasi mare feruens, quod quiescere non potest: sed ventis sopitis statim est tranquillitas in mari. Imperauit ventis & mari, & facta est tranquillitas magna.* Sic etiam si tu possis imperare ventis passionum & appetituum tuorum, & eos sopire mortificando & moderando ratione, statim erit tranquillitas & pax magna, sed dum hoc non facies, magna erit tempestas.

magnam quietem, & hilaritatem parat.

Vt vero clarius intelligatur, magis laborate eum, & grauiorem tollere crucem, qui mortificationem fugit, quam qui se mortificat; veniamus, ad magis specialia, in quibus id quotidie magis experimur. Attende qui sis, quando te passione iræ vel impatientiæ abripi poteris, & proximo iracundum verbum dicis vel aliquid te indignum & scandalosum egisti. Dic mihi, quid tristitiæ & inquietis quid poenitentia & doloris senseris, an non hic plus laboris & poenæ animaduertis, quam in te mortificando sensisses? nullus hic dubitandi relinquatur locus. Considera quos timores, quas suspiciones sentit Religiosus non mortificatus, non indifferens & resignatus ad quidlibet, quod obedientia illi imponere vellet: vnum solum ipsi contrarium sufficit, vt in continuo labore & dolore sit.

Id enim est, quod ei semper & primum ob oculos versatur, & quamuis Superiores ne quidem cogitent id ei iniungere, & tale sit, vt possit fieri, & solet imperari

perari, & nesciat quid fiet, semper est in continuo metu & suspitione id ei iniunctum iri. Idem est, ac si quis pedem habens vulneratum, putet sibi ab omnibus illis dolore vel vulnus infligendum, quod & non mortificato contingit, veteretur enim sibi id, quod horret, imperandum.

Religiosus vero mortificatus, indifferens & ad omnia resignatus semper est contentus, hilaris, & nihil metuit. Præterea considera, quid pœnæ & turbarum patiat superbus, quando se post habitum & præteritum videt, & dum magni momenti negotiis & honorificis impendi non attendit, ut petebat: Similiter inspicere timorem & anxietatem, qua capitur, quando illa ei iniunguntur, & quando in publico aliquid ei faciendum, pendens quomodo succedet, & si inde forsitan hoc dedecus velaturus, unde honorem sperabat. Superbia vndiq; cruciat & affligit: status profecto miseratione dignus.

Idem in omnibus aliis videre est. Vestrae passionis carnifices & tortores vestri sunt, qui vos æternum cruciant, dum mortificationi non studebitis. Idque verum est, nam iam fit, quod quis optat, iam non, dum enim non fit, quantum cruciatus desiderium dilatum anima adfert. *Spes qua differitur, affligit animam.* Dum etiam videt desiderio suo fieri satis, & voluntatem compleri, adfert illi cruciatum & dolorem, vel enim fecisti tuam voluntatem, & desiderio positus es, & in eo nihil mereris, quia pro lubitu tuo fecisti, & quia volebas, & sic omnia in amaritudinem versa sunt.

His accedit morsus conscientia, quem patitur, qui mortificationi sui ipsius non intentus est, nec munere suo fungitur, quid enim satisfactionis habere potest Religiosus, qui aliam ob causam religionem non intravit, quam ut suo studeat commodo, & perfectionem anhelaret, si in eo totus non est: certum,

cum in dolore & cruciatu vestari: Idemque de omnibus, cuiuscumque conditionis sint, iudicium. Vermis enim rodens & consumens conscientiam, quem nobiscum fecimus, si muneri nostro non facimus satis, rodit & consumit præcordia.

Recte ergo M. Auila: In vna parte libra ponantur labores, quos tolerat quis diligens, qui cum seruore vitam agit, & mortificationi intentus est: in altera vero illi, quos quis non mortificatus & tepidus fert, quia illos refugit; inuenietur hos illis millies grauiores & molestiores esse.

Mira sane res est, illum qui diligenter Deo in vigiliis, orationibus & omni labore & mortificatione seruit, plus voluptatis & recreationis inuenire, quam tepidus & languidus in colloquiis, delectationibus & vanis desideriis, & propriae voluntatis obtemperacione, exterius ridet tepidus, & intus roditur, & lacrymatur iustus, & hilaris est corde. *Iter pigrorum quasi sepes spinarum*, dicit Sa. *Prou. 15. 19.* piens: quod etiam Deus per Prophetam Oseam dixit: *Ecco ego sepiam viam tuam spinis.* Deus voluptatibus dedit mœstos conscientia morsus, & oblationibus amaritudinem, & satisfactioni voluntatis dolorem, & cruciatum.

Hic inuenit tepidus & piger spinas, ad cor pungendum & perfodiendum. Via vero iustorum plana & salebris est *via iustorum absque offendiculo.* Quantam pacem & satisfactionem habet Religiosus mortificatus, & qui cum sollicitudine profectui suo studet, recomplens quicquid Religiosi est: nulla delectatio huic similis reperitur. Id quod quotidie experimur, dum enim in Dei seruitio diligenter progredimur, sumus hilares & contenti: sed dum id tepide & negligenter fit, sumus tristes & anxii. Hæc sæpe tristitia & anxietatis nostræ causa est, ut suo loco dicetur.

Sic ut quis volens minorem laborem fugere

Vermis conscientia est negligentia in mortificatione.

M. Auila lib. epist.

Feruidus plus capit voluptatis in vigiliis quam tepidus in recreationibus.

Prou. 15. 19.

Delectatio multa seruido Religioso.

Tract. 6. c. 4. & 6.

Iob. 6. 25.

gere in maiorem incidat: *Qui timet pruinam irruet super eum nix:* dicit Iob. Dicis te amisisse mortificationem, vt laborem fugeres; ast ego dico, quod ob eam tantum causam debebas te mortificare, vt cum pace & quiete vitam duceres, quamuis aliud inde bonum non speraret, cum tamen infinita sint.

CAPVT XI.

Incipit tractatus de exercitio mortificationis.

Abnegatio voluntatis, est medium opt. huius virtutis.

PRæcipuum medium, quod ex parte nostra ponendum, ad acquirendum mortificationem & de nobis ipsis victoriam, est sapius nos exercere in abnegatione nostræ voluntatis, & resistere appetitui, & carni non indulgere, nec illi morem gerere. Hoc enim modo paulatim natura superatur, radix peccati educitur, & virtus paratur. Ad hoc S. Dorotheus valde vtile consilium dat: Dum aliqua tibi passio vel praua inclinatio molesta est, si infirmitati tuæ ad quiescis, & idem opere complere, certo tibi intelligendum & sciendum, quod hac ratione passio & praua inclinatio aliores radices ager, & fortior erit, & plus te impugnet, & vexabit quam ante. Si vero viriliter passioni & prauæ inclinationi resistis hac ratione diminuetur, & quotidie debilior facta ad te impugandum & vexandum, donec totas vires amiserit, tibi amplius molesta non erit. Hoc magni ponderis consilium est etiam contra tentationes ob eandem rationem, vt suo loco dicetur. Multum est principiis obstare, vt praua consuetudo nobis paulatim maiorem difficultatem non adferat.

Dorotheus ser. seu doct. 15. in biblioth. sanctorum Patr. tom. 3.

Virilis & Heroica resistens in enervat & tollit vim passionum.

Tract. 4. c. 6.

Similitudo Equi furiosi qui Equitis calcantibus domatur.

Dicunt Sancti, eodem modo nobis cum corpore agendum vt equi qui furioso & duri oris equo insidet, quem industria & viribus domat, & cogit ire quo vult, & tali gressu quo optat. Sic etiam hic frenum contrahendum, & calcaria non negligere, & hac ratione dominus

corporis eris, & de illo statues, quod vales: si vero vires & dexteritas tibi non sit ad illud regendum tuique iuris faciendum, sui te iuris faciet, & te in aliquod præcipitum deiicit. Quando animal aliquod aliquo defectu laborat, aliud medium non est, quam id ei non permittere. Idem quoque medium nobis sumendum, ad vitia & prauas carnis propensiones tollendas, eas illi non indulgere, sed in illis illi resistere, & cogere omnes eius appetitus & desideria.

Vt vero maiori animo hoc exercitium aggrediamur, multum nobis proderit, si hoc nitamur fundamento, quod principio posuimus, hominem hanc exterioriorem, nostram hanc carnem & sensualitatem esse maximum hostem & aduersarium, quem habemus, & eum vtilem nihil tam agere, quam vt male nobis sit, concupiscens contra spiritum, rationem & Deum. Vna præcipuarum rationum, ob quas Sancti ferunt sui ipsius cognitionem medium esse efficacissimum ad omnes tentationes sepeandas; est quid qui in hoc se exerceret, probe perspectam habens debilitatem & miseriam suam, simulatque cogitatio vel desiderium prauum ingruit, statim apparet illam inimici sui esse tentationem, qui illum decipere conatur, sicque se contra illum munit, nec illi credit vel audit.

Qui vero se non nouit, nec id conatur, non videt aduenientem tentationem, nec eam pro tali habet, præsertim dum illa inclinationi conuenit. sed tentationem rationem ducit, & sensualitatem necessitatem credit, sicque facile tentatione vincitur. Hoc præsertim maxime nobis auxilio erit, si recognoscitur, maximum nobiscum nos hostem circumferre, & omnes hos appetitus & tentationes, quæ nobis adueniunt, à carne & sensualitate esse, que vt capitalis hostis nihil tam petit, quam malum tuum: & hac ratione facile te mortificabis & hostem profligabis: quis enim hosti fidere audeat?

S. Ber.